

merkittyä hautausmaahan rajoittuvaa maapalstaa, pinta-alaltaan yhteensä 1,394 tynnyrialaa.

Taivalsaaren myyminen tai vuokraaminen. Kauppias E. von Gericken tekemän anomuksen saada lunastaa tai seitsemäksikymmeneksi vuodeksi vuokrata Taivallahdessa oleva Taivalsaari ruutikellarin rakentamista varten kaupunginvaltuusto maistraatin epäävän lausunnon mukaisesti hylkäsi¹⁾.

2. Kaupungin kiinteän omaisuuden vuokra- ja muuta nautinto-oikeutta koskevat kysymykset.

Maan luovuttaminen Töölön puistosta suunnitellun puutarhayhdistyksen toimikunnalle. Maistraatti lähetti omine puoltolauseineen kaupunginvaltuustolle suunnitellun puutarhayhdistyksen toimikunnan esittämän anomuksen saada yhdistyksen puolesta heti ottaa haltuunsa valtuuston sen vastaista toimintaa varten luovuttamat²⁾ Töölön puiston osat sekä ottaa multaa niiden ulkopuolelle jäävästä osasta puiston luoteiskulmaa.

Anomusasiakirjoista ilmeni, että kauppaneuvos H. Borgström oli tehnyt seuraavat lahjoitukset puutarhayhdistyksen päämääränä olevien tarkoitusten hyväksi:

1) Alpin huvilalla muutetun suunnitelman mukaisesti rakenteilla olevan Alppipaviljonki-nimisen ravintolarakennuksen siihen kuuluvine sivurakennuksineen, kalustoineen ja laitteineen palovakuutuksen, hoidon ja kunnossapidon suhteen samoin ehdoin³⁾, jotka olivat koskeneet kauppaneuvos Borgströmin aikaisemmin samaan tarkoitukseen lahjoittamaa vanhempaa, syyskuussa 1875 palanutta ravintolarakennusta;

2) 15,000 markkaa mainitun paviljongin odotettavissa olevaa laajentamista ja uudestaanrakentamista varten;

3) 12,000 markkaa, minkä rahamäärän korko niin kauan kuin ravintolan vuokra ei peittänyt menoja, pääasiassa oli käytettävä vuoden mahdollisen vajauksen peittämiseen;

4) 4,053: 84 markkaa, mikä rahamäärä laskettaessa korkoa 5 %:n mukaan tasan vastasi sitä avustusmäärää, 500 markkaa vuosittain kymmenen vuoden kuluessa, jonka lahjoittaja aikaisemmin oli sitoutunut suorittamaan juoksevia menoja varten;

5) 3,442: 75 markkaa ynnä työkalujen myynnistä y. m. vielä kertyvät määrät, mitkä varat vastasivat kauppaneuvos Borgströmille etuoikeuksin luovutettua Töölön puistoyhtiön säästöä yhtiötä purettaessa ja jotka olivat tarkoitettut kaunistustoihin, erittäinkin n. s. Alpin kukkulalla; sekä

6) 10,000 markan suuruisen vararahaston käytettäväksi puutarhayhdistyksen aikaansaamisen turvaamiseen ja niiden vajausten peittämiseen, joita sen ohjelmaa toteutettaessa saattoi syntyä.

Kauppaneuvos Borgström oli sijoittanut lahjoittamansa varat toiminnan H. Borgström & C:o huostaan, jonka tuli hallita niitä tammikuun 1 p:ään 1882, jolloin ne ynnä korko korolle 5 %:n mukaan vuodessa oli annettava puutarhayhdistykselle, mutta ellei sitä ollut saatu perustetuksi, Helsingin kaupungille, jonka omaksi siinä tapauksessa myöskin Alpin huvila siirtyisi; kohtaan 6) merkitylle rahastolle ei kuitenkaan laskettaisi korkoa. Muutamiin lahjoituksiin lahjoittaja edellä mainittujen lisäksi oli liittännyt joitakin muita ehtoja, ja lahjakirja sisälsi myöskin erinäisiä määräyksiä siitä,

¹⁾ Valt. pöytäk. 4 p. huhtik. 6 §.— ²⁾ Ks. s. 32. — ³⁾ S:n s. 30.

miten lahjoitusten suhteen oli meneteltävä, ellei puutarhayhdistystä mainittuna ajankohtana ollut olemassa eikä kaupunkikaan halunnut ottaa lahjoituksia vastaan. Samalla lahjoittaja oli pyytänyt toimikuntaa yhdistyksen perustamiseen asti kaupungin hallituksen kanssa tekemänsä asiaa koskevan sopimuksen mukaisesti hallitsemaan ja hoitamaan Alppipaviljonkia sekä ylläpitämään siellä ravintolaliikettä, jolloin sekä ravintolan vuokra että laitteiden kuntoonpanettamiseen myönnettyt rahamäärät olisivat sen käytettävissä.

Asiaa esiteltäessä kaupunginvaltuusto ensin lähetti¹⁾ sen siihen valiokuntaan²⁾, joka vuonna 1875 oli käsitellyt kysymystä erinäisten etujen myöntämisestä suunnitellulle puutarhayhdistykselle. Sen jälkeen antamassaan mietinnössä³⁾ valiokunta huomautti m. m., että puutarhayhdistyksellä kauppaneuvos Borgströmin lahjoitusten johdosta oli odotettavissa niin suuret vuositulot, että yhdistyksen toteuttaminen oli tuntuvasti varmistunut. Valiokunta ei senvuoksi epäröinyt puoltamasta toimikunnan anomusta saada heti ottaa haltuunsa perustettavalle puutarhayhdistykselle luovutetut maat, varsinkaan koska toimikunnan kokoonpano oikeutti otaksuma, ettei sille myönnettyä maan käyttöoikeutta käytettäisi väärin, vaan että kaupunki päinvastoin saisi maan takaisin parannelussa kunnossa, ellei yhdistystä saataisi aikaan. Verrattuna siihen tuntuvaan etuun, jota muutaman vuoden ajanvoitto merkitsi, ei kaupungille joidenkin alueen osain mitättömistä heinävuokrista kertyvällä tulolla näyttänyt olevan mainittavaa merkitystä. Koska kaupungille oli edullista, että myöskin Alppipaviljongin alue pidettiin hyvässä kunnossa lähiaikoina, kunnes oli ratkaistu, saatiinko puutarhayhdistys aikaan määräaikana vai ei, valiokunta katsoi, että toimikunnan tuli heti saada ottaa tämäkin alue haltuunsa, vaikka ei sitä hakemuksessa nimenomaan mainittu. Myöskin mullanotto-oikeutta koskevaa toimikunnan anomusta valiokunta määräytyin ehdoin puolsi, kuitenkin muuttaen mullanottoa paikkaa; tämän oikeuden tuli olla voimassa toistaiseksi ja se oli myönnettävä ainoastaan toimikunnalle, minkä johdosta jäisi puutarhayhdistyksen asiaksi tarpeen vaatiessa uudestaan anoa lupaa mullan ottamiseen tästä tai jostakin muusta Töölön puiston paikasta.

Valiokunnan ehdotusten mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾ oikeuttaa suunnitellun puutarhayhdistyksen toimikunnan heti verovapaasti ottamaan haltuunsa sekä vuonna 1875 yhdistyksen tarpeisiin luovutetun Töölön puiston alueen ehdoin, että toimikunnan ilmoittama tarkoitus, maan muokkaaminen yhdistyksen laitteita varten, toteutettiin eikä alueen halki kulkevaa puistotietä suljettu, että myöskin Alppipaviljongin yhteyteen kuuluvan, niinikään varatun puiston osan, jota kuitenkin ei saanut sulkea siellä käytävältä yleisöltä, velvoittamalla toimikunnan ennen vuoden 1881 loppua luovuttamaan nämä alueet joko perustetulle puutarhayhdistykselle tai takaisin kaupungille; sekä

samaten, vaikkakaan ei yksinoikeuksin, oikeuttaa toimikunnan toistaiseksi ottamaan multaa puistoon kuuluvalta, rautatiepenkeren länsipuolella, sen ja puistotien sekä läheisen katetun kaivon välillä olevalta alueelta ehdoin, että paikka samalla tasoitettiin, mikäli se kävi päinsä kustannuksia lisäämättä, sekä että paikalle jätettiin vähintään jalan vahvuinen multakerros.

Sen ohessa kaupunginvaltuusto, niinikään valiokunnan ehdotuksesta, päätti lähetyksen jättämässä kirjelmässä esiintuoda kauppaneuvos Borgströmille

¹⁾ Valt. pöytäk. 19 p. syysk. 5 §. — ²⁾ Ks. s. 30. — ³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 36. —

⁴⁾ Valt. pöytäk. 21 p. marrask. 1 §.

kunnan kunnioituksen ja kiittollisuuden siitä valistuneesta ja suosiollisesta harrastuksesta sekä niistä anteliaista lahjoituksista, joilla hän usean vuoden kuluessa oli edistänyt Helsingin kaupungin kaunistamista ja erittäinkin sekä kaupungille että koko maallekin hyödyllisen puutarhayhdistyksen aikaansaamista. Päätettiin, että kaikki valtuutetut allekirjoittaisivat tämän kirjelmän ja että puheenjohtaja valitsisi lähetystön jäsenet.

Tonttien vuokralleanto. Maistraatin epäävän lausunnon mukaisesti kaupunginvaltuusto hylkäsi ¹⁾ kaksi kauppias K. F. Nymanin ja kauppakirjanpitäjä C. F. Blomqvistin tekemää anomusta, jotka kumpikin tarkoittivat n. s. Dreijerin peltoon kuuluvan ja vuoteen 1881 asti puutarhurinleski A. Balakinille vuokratun IV kaupunginosan korttelissa n:o 156 Uikussa sijaitsevan Ruoholahdenkadun tontin n:o 1 vuokraoikeuden lunastamista. Myöhemmin maistraatti kuitenkin alisti valtuuston ratkaistavaksi, voitaisiinko sekä mainittu tontti että niinikään Dreijerin peltoon kuuluva Eerikinkadun tontti n:o 28 vuokramaksua asianmukaisesti alentamalla ottaa pois leski Balakinilta ja niiden vuokraoikeus tarjota julkisella huutokaupalla. Valtuuston myönnetyä ²⁾ tähän maistraatti ilmoitti, että v. t. kaupungininsinööri oli arvioinut leski Balakinille tulevan alennuksen 65:66 markaksi edellisen ja 80:86 markaksi jälkimmäisen tontin osalta vuodessa sekä ehdotti, että hänen vuokramaksuaan tämän mukaisesti alennettaisiin 146:52 markkaa sekä että kyseiset tontit lohkaistaisiin erilleen ja sen jälkeen toimitettaisiin niiden julkinen huutokauppa. Asiaa uudelleen esiteltäessä valtuusto päätti ³⁾, koska tontit mahdollisesti voivat soveltaa niiden rakennusten paikaksi, jotka kaupunki aikoi teettää kuumesairaalan tarpeisiin ⁴⁾, lykätä huutokaupan toimittamisen, kunnes sairaalan paikka oli lopullisesti määrätty.

Kirvesmies J. Kosken anomuksen Eerikinkadun tontin n:o 24 vuokraoikeuden lunastamisesta kaupunginvaltuusto katsoen siihen, että tämäkin oli niitä tontteja, joille suunniteltu kuumesairaalarakennus voitiin ajatella sijoitettavaksi, lähetti ⁵⁾ aikaisemmin sairaalakysymystä valmistelemaan asetettuun valiokuntaan ⁴⁾, mutta sitä ei käsitelty loppuun vuoden varrella.

Tontin vuokralleantoa koskeva lausunto. Kaupunginvaltuusto, jolta oli pyydetty lausuntoa kauppalaivankapteeni F. von Schantzin anomuksesta, että hän saisi lunastaa Antinkadun varrella olevien vuokratonttien n:ot 31 ja 33 vuokraoikeuden rakennuttaakseen niille puuseppätehtaan, lähetti ⁶⁾ asian valiokuntaan, joka aikaisemmin oli asetettu ⁷⁾ valmistelemaan kysymystä yksityisille luovutettujen kaupungin vuokratonttien myynnistä, minkä jälkeen valtuusto valiokunnan lausunnossaan ⁸⁾ esittämän ehdotuksen mukaisesti päätti ⁹⁾ ehdottaa anomuksen evättäväksi.

Huvilatilat, joiden vuokrakausi päättyi vuonna 1876. Maistraatin jätettyä kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi, miten oli meneteltävä erinaisten luetteloon merkittyjen huvilatilain suhteen, joiden vuokrakausi päättyi vuonna 1876, valtuusto lähetti ¹⁰⁾ asian valiokuntaan, johon kuuluivat ¹¹⁾ vtt Numell ja Brummer sekä kunnallisraatimies A. F. Salin. Kun valiokunnan työ sen jäsenten ollessa estyneinä viivästyi ja maistraatti myöhemmin kehoitti kiirehtimään asian käsittelyä, valtuusto otti sen ratkaistavakseen odottamatta valiokunnan mietintöä ja päätti ¹²⁾ tällöin, että asianomaiset vuokraajat aikaisemmin voimassa ollein ehdoin saivat pitää kaikki mainittuun luetteloon

¹⁾ Valt. pöytäk. 22 p. helmik. 4 §. — ²⁾ S:n 21 p. maalisk. 4 §. — ³⁾ S:n 14 p. heinäk. 3 §. — ⁴⁾ Ks. s. 93. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. 17 p. lokak. 15 §. — ⁶⁾ S:n 31 p. lokak. 12 §. — ⁷⁾ Ks. s. 21. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 21 p. marrask., liite D. — ⁹⁾ S:n s:n 8 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. maalisk. 6 §. — ¹¹⁾ S:n s:n 11 §. — ¹²⁾ S:n 21 p. marrask. 18 §.

merkityt tilat hallussaan vielä vuoden eteenpäin eli tammikuun 1 p:ään 1878, lukuun ottamatta Kaisaniemen ravintolatilaa sekä huviloita n:o 23 Hörneriä, n:o 29 Näkkiä, n:o 37 Kalliota, n:o 42 Alppia, n:o 44 Viksbergiä ja n:o 45 Tallbergiä, joista kaupunginvaltuusto aikaisemmin oli päättänyt.

Meilahden huvila-alueiden käyttö ja teiden rakentaminen niille. Kaupunginvaltuusto oli vuonna 1875 palauttanut¹⁾ Mejlansin tilan alueella olevien huvila-alueiden käyttökysymystä valmistelemaan asetettuun valiokuntaan mietinnön²⁾, jossa tämä valiokunta oli ehdottanut, että mainitun tilan huvila-alueille erinäisin ehdoin rakennettaisiin kaksi ajotietä ja niiden tarpeisiin höyrylaivasilta sekä että ryhdyttäisiin toimenpiteisiin tilan osuuden erottamiseksi sen ja Huopalahden kylän sekä mahdollisesti muiden isojakolohkokuntain yhteisestä kalavedestä. Tällöin valtuusto oli antanut valiokunnalle tehtäväksi ryhtyä neuvotteluihin Mejlansin tilan vuokraajan, eversti W. Spären, ja huvila-alueen n:o 3 vuokraajan, kauppias G. A. Herlinin, kanssa edullisempien ehtojen aikaansaamiseksi mainitussa suhteessa. Tämän johdosta antamassaan uudessa mietinnössä³⁾ valiokunta erinäisin muutetuin ehdoin uudisti edellä mainitun ehdotuksensa sekä aikaisemmin esittämänsä ehdotuksen⁴⁾ Meilahden huvila-alueiden n:ot 4—9 antamisesta vuokralle. Valtuusto päätti⁵⁾ kuitenkin vtn Sandbergin mietintöön liittämän vastalauseen mukaisesti evätä nämä ehdotukset ja antaa kysymyksen Meilahdesta asuntohuviloille varatun maan antamisesta vuokralle toistaiseksi raueta.

Lupa konetehtaan perustamiseen ja vuokraoikeuden pidennys. Siltasaarella olevan huvilan n:o 33 haltijan, siviili-insinööri J. Stenbergin tekemän ja maistraatin puoltaman anomuksen, että mainitun huvilan, jonka alueelle anomuksen tekijä halusi perustaa konetehtaan ynnä valimon, vuokraehtoja muutettaisiin, kaupunginvaltuusto lähetti⁶⁾ aikaisemmin asetettuun valiokuntaan⁷⁾, joka oli saanut tehtäväkseen antaa lausunnon erinäisten huvilatilan käytöstä ja jota kehoitettiin erikoisesti ottamaan huomioon, voitiinko suurehkon, tulenvaarallisen teollisuuslaitoksen rakentamista Pitkäsillan läheisyyteen pitää sopivana. — Sen jälkeen antamassaan mietinnössä⁸⁾ valiokunta m. m. lausui, että koska vuokraehdoissa ei nimenomaan kielletty perustamasta huvilan alueelle teollisuuslaitosta, vaan ainoastaan määrättiin, että uudisrakennuksen teettämiseen sinne oli hankittava maistraatin lupa, ei hakijan anomuksen epäämiseen ollut olemassa mitään muuta syytä kuin se, että huvilatila aikaisemmin oli määrätty käytettäväksi asumistarkoituksiin. Suunnitellun teollisuuslaitoksen tulenvaarallisuus ei ollut niin vakavaa laatua, ettei rakennusjärjestyksen mukaan sen rakentaminen itse kaupunkiinkin määrättyin ehdoin olisi käynyt päinsä. Kun tehdaslaitos sitäpaitsi tuottaisi kaupungille huomattavia etuja ja lisäksi työläisväestön hyvinvointia, valiokunta oli sitä mieltä, että anomukseen, mikäli se koski luvan myöntämistä puheena olevan alueen käyttämiseen tehtaan paikaksi, oli määrättyin ehdoin myönnettävä. Hallinto-oikeus, joka meni umpeen vuonna 1901, oli valiokunnan mielestä pidennettävä enintään kahdeksikymmeneksi vuodeksi ehdoin, jotka määrättäisiin ennen silloisen vuokratuon päättymistä. — Pääasiallisesti valiokunnan ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti⁹⁾ maistraatille lähetettävässä kirjelmässä lausua:

että valtuusto katsoi käyvän päinsä, että muuttamalla aikaisempaa määräystä Siltasaaren huvilan n:o 33 asuntohuvilan luonteesta siviili-insinööri Stenbergin sallittiin aluetta muuten koskevia hallintaehtoja noudattaen

1) Ks. s. 33. — 2) Valt. pain. asiakirj. n:o 38 v:lta 1875. — 3) S:n n:o 15 v:lta 1876. — 4) S:n n:o 33 v:lta 1875. — 5) Valt. pöytäk. 28 p. maalisk. 4 §. — 6) S:n 1 p. kesäk. 13 §. — 7) Ks. s. 111. — 8) Valt. pain. asiakirj. n:o 31. — 9) Valt. pöytäk. 5 p. syysk. 2 §.

perustaa sille konetehtas ynnä siihen yhdistetty valimo, kuitenkin ehdoin, että vastaisten tehdas- ja valimorakennusten tulisijat ja savupiiput sijoitettiin Pitkästäsilasta kauimpana sijaitsevaan rakennusten osaan ja niiden rakentamisessa muuten otettiin huomioon, mitä kaupungin rakennusjärjestyksen 11 ja 12 §:ssä määrättiin tällaisten rakennusten teettämisestä kaupungin alueelle, sekä että vuokrakauden päättyessä kaupungin omistama huvila-alueeseen kuuluva kuormauslaituri oli hyvässä kunnossa luovutettava takaisin kaupungille tai sen korvaukseksi toinen tarkoituksenmukainen laituri, jonka tuli olla sijoitettu maistraatin määräämällä tavalla; sekä

että valtuusto siinä tapauksessa, että suunniteltu tehdaslaitos saatiin aikaan ja pidettiin toiminnassa, myönsi insinööri Stenbergille ja hänen oikeudenomistajilleen oikeuden silloisen vuokrakauden päätyttyä tehdasliikkeen jatkamista varten pitää mainittua huvilaa hallussaan enintään kaksikymmentä vuotta eli vuoden 1921 loppuun korotetusta vuokramaksusta ja muuten ehdoin, jotka kaupunginviranomaiset jatkettun hallintakauden alkaessa katsoivat kohtuulliseksi määrätä.

Erään Harjun huvilan alueen vuokralleanto. Kaupunginvaltuusto vuokrasi ¹⁾ erään kaupungin omistaman Harjun huvilan käyttämättömän alueen kauppias G. R. Silverbladille lähetettyään ²⁾ hänen vuokrahuutokaupassa tekemänsä tarjouksen, 260 markkaa vuodessa, maistraattiin ja saatuaan sen puoltavan lausunnon.

Erään Vallilan huvilan alueen vuokralleanto. Maistraatin ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ 341 markan vuosivuokrasta vuokrata Vallilan huvilan alueella sijaitsevan 77,700 neliöjalan laajuisen alueen kolmeksikymmeneksi vuodeksi ratamestari M. Rudnäsille, joka toimitetussa julkisessa huutokaupassa oli tarjonnut siitä suurimman vuokramaksun.

Liuskasaaren vuokralleanto. Piirustaja C. G. Ekebomin anottua maistraatilta saada vuokrata Liuskasaaren rakennuttaakseen sinne pienehkön soutuja purjeveneveistämön maistraatti ehdotti, että mainitun saaren vuokraoikeus kahdeksikymmeneksi viideksi tai kolmeksikymmeneksi vuodeksi määrättyin ehdoin tarjottaisiin julkisella huutokaupalla. Kaupunginvaltuuston hyväksyttyä ⁴⁾ tämän ehdotuksen maistraatti ilmoitti, että toimitetussa huutokaupassa suurimman tarjouksen, 51 markkaa vuodessa, oli tehnyt vuokraajuri G. Holmberg, ja puolsi puolestaan tämän tarjouksen hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto hylkäsi ⁵⁾ sen kuitenkin lähettäen samalla kysymyksen Liuskasaaren käytöstä aikaisemmin asetettuun valiokuntaan ⁶⁾, joka oli saanut tehtäväkseen antaa ehdotuksen erinäisten kertomusvuonna vapautuvien huvilatilain käytöstä. Asiaa ei käsitelty loppuun vuoden varrella.

Munkkisaaren vuokralleanto. Tehtailija J. Nissisen anottua maistraatilta saada vuokrata Munkkisaaren perustaakseen sinne konepajan ja maistraatin tämän johdosta ehdotettua, että mainitun saaren vuokraoikeus tarjottaisiin julkisella huutokaupalla viidenkymmenen vuoden ajaksi oikeuttamalla tuleva vuokraaja perustamaan sinne tehdas, kaupunginvaltuusto lähetti ⁷⁾ asian valiokuntaan ⁶⁾, joka aikaisemmin oli asetettu valmistelemaan erinäisten huvilatilain käyttöä koskevaa kysymystä. — Sen jälkeen antamassaan lausunnossa ⁸⁾ valiokunta, joka paraikaa laati ehdotusta lukuisten kaupungin vuokra-alueiden vuokraehdoiksi, lausui, että se tällöin oli havainnut vält-

¹⁾ Valt. pöytäk. 7 p. maalisk. 7 §. — ²⁾ S:n 22 p. helmik. 8 §. — ³⁾ S:n 7 p. maalisk. 2 §. — ⁴⁾ S:n 29 p. helmik. 11 §. — ⁵⁾ S:n 9 p. toukok. 6 §. — ⁶⁾ Ks. s. 111. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. 17 p. lokak. 6 §. — ⁸⁾ S:n 28 p. marrask., liite.

tämättömäksi ennen vuokratilain tarjoamista uudestaan vuokralle hankkia varmat tiedot niiden laajuudesta ja laadusta sekä siinä tarkoituksessa kartoittaa ja kartalla selittää nämä alueet sekä arvioida niiden maaveron. Tällaisiin valmistaviin töihin ei kuitenkaan vielä ollut ryhdytty Munkkisaaren suhteen eikä niitä lähiaikoinakaan voitu sopivasti suorittaa, vaan näytettiin olevan lykättävä seuraavaan kevääseen muilla vuokra-alueilla suoritettavien samanlaisten töiden yhteyteen. Ennenkuin tehtiin päätös Munkkisaaren tätkäaikaisesta käytöstä, näytti kuitenkin olevan syytä odottaa Hietalahden satamalaite-suunnitelmaa, joka oli odotettavissa niin pian kuin rautatie saatiin ulotetuksi mainittuun lahteen. Valiokunnan ehdotuksen mukaisesti valtuusto päätti ¹⁾ toistaiseksi evätä hakijan anomuksen.

Vanhankaupungin myllyn vuokralleanto. Vesijohtotöiden valvontalautakunnan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ vuokrata Vanhankaupungin koskessa olevan myllyn Osakeyhtiö Neptunille siihen ajankohtaan asti, jolloin yhtiö sopimuksen mukaan oli velvollinen kokonaan luovuttamaan vesijohdon kaupungille, ehdoin, että yhtiö suoritti kaikki valtion ja kunnan verot sekä myllystä palovakuutusmaksua sen määrän, jonka v. t. kaupungininsinööri arvioinnissaan katsoi antavan kaupungille täyden vakuuden tulipalon mahdollisesti aiheuttamasta vahingosta, sekä maksoi vuosivuokraa 200 markkaa lukien siitä ajasta, jolloin yhtiön vuokraoikeus kaupungille vanhastaan kuuluvaan myllyn kuudestoistaosaan päättyi.

Erään II. Viertotien varrella olevan alueen vuokralleanto. Ent. aliupseerin J. M. Hällstenin maistraatille tekemän anomuksen saada rakennuspaikaksi vuokrata jonkin mahdollisesti vielä varaamatta olevan alueen It. Viertotien varrelta maistraatti ehdotti evättäväksi, koska kyseisen maan yleinen käyttösuunnitelma olisi laadittava, ennenkuin osia siitä luovutettiin yksityisille henkilöille. Valtuusto epäsi ³⁾ sittemmin anomuksen.

Vuokraoikeuden pidennyksiä. Kivipainaja F. O. Liewendahlille myönnettiin ⁴⁾ anomuksesta tammikuun 1 p:stä 1877 lukien kymmeneksi vuodeksi pidennetty huvilan n:o 37 Kallion vuokraoikeus.

Ent. lippumiehen J. Tallgrenin anomukseen huvilan n:o 66 Tunturi-laakson vuokraoikeuden pidentämisestä kaupunginvaltuusto myöntyi ⁵⁾ pidentäen hakijan vuokraoikeuden ehtoja muuttamatta viideksitoista vuodeksi lukien tammikuun 1 p:stä 1877 samalla kuitenkin velvoittaen hänet maistraatin määräämän ajan kuluessa korjaamaan erinäisiä aitauksen ja istutusten puutteellisuuksia.

Tehtailija W. Andstenille pidennettiin ⁶⁾ vuokraehtoja muuttamatta huvilan n:o 23 Hörneperin vuokraoikeus vuoden ajaksi lukien tammikuun 1 p:stä 1877 oikeuttamalla hänet seuraavana kesänä järjestämäänsä tiluksen säädetty katselmus ja tarkastus sekä sen jälkeen anomaan tuntuvampaa vuokraajan pidennystä, joka myönnettäisiin hänelle, jos siihen katsottiin olevan syytä, missä tapauksessa vuosi 1877 luettaisiin pidennysaikaan sisältyväksi.

Kauppias K. G. Langeenin anomuksen huvilain n:o 38 Bredvikin ja n:o 39 Ilolan vuokraoikeuden pidentämisestä valtuusto lähetti ⁷⁾ valiokuntaan, joka aikaisemmin oli asetettu ⁸⁾ käsittelemään kysymystä erinäisten huvialueiden käytöstä, mutta sitä ei käsitelty loppuun vuoden kuluessa.

Tehtailija O. Osbergille myönnettiin ⁹⁾ vuokraehtoja muuttamatta huvilain n:o 29 Näkin vuokraoikeuden pidennys vuoden ajaksi lukien tammikuun

¹⁾ Valt. pöytäk. 28 p. marrask. 4 §. — ²⁾ S:n 5 p. syysk. 6 §. — ³⁾ S:n 19 p. syysk. 4 §. — ⁴⁾ S:n 17 p. lokak. 4 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 15 §. — ⁶⁾ S:n 16 §. — ⁷⁾ S:n s:n 17 §. — ⁸⁾ Ks. s. 111. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. 21 p. marrask. 23 §.

1 p:stä 1877 oikeuttamalla hänet seuraavana kesänä huolehtimaan tilan säädetyistä katselmuksesta ja tarkastuksesta sekä sen jälkeen anomaan tuntuvampaa vuokra-ajan pidennystä, joka hänelle myönnettäisiin, jos siihen katsottaisiin olevan syytä, jolloin vuosi 1877 luettaisiin sisältyväksi pidennys-aikaan.

Kauppias G. Barkoffin anomus erinäisten hänen hallussaan olevien Kampinmalmilla sijaitsevien n. s. junkkarikoulun viljelysten vuokrakauden pidentämisestä lähetettiin ¹⁾ eräiden huvilatilan käyttökysymystä valmistelemaan asetettuun valiokuntaan ²⁾, joka ei käsitellyt sitä loppuun kertomusvuonna.

Teurastajamestari I. W. Wareliuksen anomuksen Forsbyn palkkatalon vuokraoikeuden pidentämisestä, minkä anomuksen maistraatti tilalla toimitetun katselmuksen nojalla oli ehdottanut evättäväksi, valtuusto niinkään lähetti ³⁾ edellä mainittuun valiokuntaan. Sen jälkeen antamassaan lausunnossa ⁴⁾ tämä ehdotti, että teurastajamestari Wareliuksen sallittaisiin annettuaan uuden takauksen siihen asti voimassa ollein ehdoin pitää tilaa hallussaan tammikuun 1 p:ään 1878, mutta että ellei hän halunnut käyttää hyväkseen tätä etua, maistraatti uuden huutokaupan toimitettuaan vuokraisi Forsbyn tilan maaliskuun 14 p:stä 1877 tammikuun 1 p:ään 1878 enemmän tarjoavalle, jolloin maistraatin kumpaisessakin tapauksessa oli katsottava, että se rappiotila, johon hakija oli antanut rakennusten ja tilusten vajota, asianmukaisesti selvitetiin ja kaupunki sai siitä hyvityksen. Kun asiaa esiteltäessä oli ilmoitettu, ettei hakija välittänyt edellä mainitusta lyhyestä hallintakaudesta, valtuusto päätti ⁵⁾, että tilan vuokraoikeus heti tarjottaisiin julkisella huutokaupalla. Lisäksi kehoitettaisiin maistraattia valiokunnan ehdotuksen mukaisesti siinä tapauksessa, että asia joltakin osaltaan rahatoimikamarin ryhtyttyä toimintaan joutuisi maistraatin toimivallan ulkopuolelle, ilmoittamaan kamarille, mitä asiassa oli tehty sekä missä suhteessa sen jatkuva käsittely kuului kamarille.

Päätös vuokraoikeuden pidentämisestä koskevan valituksen johdosta. Maistraatti ilmoitti ⁶⁾ senaatin hylänneen ne valitukset ⁷⁾, jotka vaskenvalaja G. Lindström vuonna 1875 oli esittänyt kuvernöörin päätöksestä asiassa, joka koski kaupungille kuuluvan huvilan n:o 34 Brogårdin hallinto-oikeuden pidentystä ja jossa valituksentekijää oli neuvottu ajamaan asiaansa asianomaisessa tuomioistuimessa.

Vuokraoikeuden siirtoja. Kauppias G. A. Herlinin anomuksen saada kaupunkia kuulematta toiselle henkilölle luovuttaa Mejlansin tilan alaisen Lilla Fiskarviken-nimisen huvilan n:o 3 vuokraoikeuden kaupunginvaltuusto maistraatin puoltolauseen mukaisesti hyväksyi ⁸⁾, kuitenkin ehdoin, että luovutuksesta tehtiin ilmoitus asianmukaisessa järjestyksessä.

Porvarinleski L. Rosenqvistin anomuksen saada toiselle henkilölle luovuttaa Södernäsin niemellä olevan Södervikin huvilan vuokraoikeuden kaupunginvaltuusto niinkään maistraatin puoltolauseen mukaisesti samanlaisin ehdoin hyväksyi ⁹⁾.

Vuokraehtojen muutoksia. Toimitetussa tutkimuksessa oli selvitetty, että suomalaiselle alkeisoppilaitokselle luovutetut korttelissa n:o 60 Säynäässä Ratakadun varrella sijaitsevat tontit n:ot 2 ja 4 sisältyivät siihen mainitun

¹⁾ Valt. pöytäk. 5 p. jouluk. 8 §. — ²⁾ Ks. s. 111. — ³⁾ Valt. pöytäk. 13 p. jouluk. 9 §. — ⁴⁾ S:n 18 p. jouluk., liite D. — ⁵⁾ S:n s:n 5 §. — ⁶⁾ S:n 10 p. helmik. 1 §. — ⁷⁾ Ks. s. 35. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. 27 p. tammik. 5 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. helmik. 7 §.

korttelin alueeseen, joka kesäkuun 1 p:nä 1878 oli vuokrattu oikeusraatimies J. F. Gaddille. Tämän johdosta tämä samalla kuin ilmoitti suostuvansa heti luovuttamaan oppilaitokselle myönnetyn maan, anoi maistraatilta, että kaupunki, jolle hän jo kesäkuun 1 p:nä 1874 taimiston perustamista varten oli luovuttanut kolmanneksen hänelle mainitun alueen lisäksi vuokrattua viljelys- aluetta, koska taimiston laajentaminen oli välttämätöntä, ottaisi haltuunsa muunkin osan viljelystä ehdoin, että hänelle myönnettiin hyvitystä taimis- toksi luovutetusta maasta vuosilta 1874 ja 1875 yhteensä 300 markkaa sekä vuosilta 1876 ja 1877 alennusta koko viljelysalueen vuokramäärästä, joka siihen asti oli ollut 900 markkaa, 350 markkaa vuodessa. Sen ohessa oikeus- raatimies Gadd anoi, että hän vuokramaksun edellä mainitun alennuksessa jälkeen saisi jatkuvasti asua kyseisellä alueella olevassa asuinrakennuksessa ja käyttää siellä olevaa leivintuparakennusta. Maistraatin puoltolauseen mukaisesti kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ myöntyä hakijan anomukseen edel- lyttäen, että tontit n:ot 2 ja 4 kokonaan sisältyivät siihen alueeseen, josta hän oli ilmoittanut suostuvansa luopumaan, kuitenkin ehdoin, että hakija siinä tapauksessa että kaupunki halusi saada jäljelläolevan osan vuokralle annettua aluetta sekä sinne teetetyn rakennukset käytettäväksi yleiseen tarkoitukseen, oli velvollinen kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta luovuttamaan ne kaupungille.

Mejlansin tilan huvilan n:o 3 vuokraaja, kauppias G. A. Herlin, anoi, että mainitun alueen vuokrasopimusta muutettaisiin siten, ettei hänen enää tarvitsisi luovuttaa käytettäväksi pihamaansa poikki kulkevaa tietä, sekä että tilan vielä jakamatta olevat kalavedet, joiden piirissä hänellä oli oikeus kalastaa n. s. Pikku Kalastajalahdessa (Lilla Fiskarviken), jaettaisiin. Lähe- tettyään ²⁾ tämän anomuksen valiokuntaan, joka vuonna 1875 oli asetettu ³⁾ käsittelemään kysymystä Meilahden huvila-alueiden käytöstä, kaupungin- valtuusto tämän valiokunnan lausunnossaan ⁴⁾ tekemän ehdotuksen mukaisesti päätti ⁵⁾ evätä hakijan anomuksen sen edellisellä osalta, mutta sitävastoin hyväksyen valiokunnan aikaisemmin tekemän, mutta valtuuston silloin hyl- käämän ehdotuksen ⁶⁾ kehoittaa maistraattia hankkimaan läänin kuvernööriltä maanmittarille määräyksen erottaa Mejlansin tilan osuuden tämän tilan ja Huopalahden kylän sekä mahdollisesti muiden isojakolohkokuntain yhteisestä kalavedestä.

3. Kaupungille kuuluvain talojen ja rakennusten käyttä- mistä määrättyihin tarkoituksiin sekä sellaisten raken- nusten teettämistä ja kunnossapitoa koskevat kysymykset.

Raatihuoneen huoneistojen käytön järjestäminen uudestaan sekä raati- huoneen korottaminen. Kaupungin tullikamarin anomuksen, että sille han- kittaisiin suurempi virkahuoneisto, kaupunginvaltuusto vuonna 1875 oli lä- hettänyt ⁷⁾ valiokuntaan, joka oli asetettu ⁸⁾ käsittelemään kysymystä uuden tulli- ja pakkahuoneen rakennuttamisesta, ja tämä oli katsonut tullikamarin huoneistoa voitavan laajentaa siten, että raatihuoneessa sijaitseva kaupungin huutokauppakamari siirrettäisiin vuokrahuoneistoon, jolloin raastuvanoi-

¹⁾ Valt. pöytäk. 28 p. maalisk. 9 §. — ²⁾ S:n 14 p. heinäk. 5 §. — ³⁾ Ks. s. 33. —

⁴⁾ Valt. pöytäk. 5 p. jouluk., liite I. — ⁵⁾ S:n s:n 7 §. — ⁶⁾ Ks. s. 34. — ⁷⁾ S:n s. 43. — ⁸⁾ S:n s. 37.